

Tallinna Arte Gümnaasium

Õppekava üldosa

Kehtestatud Tallinna Arte Gümnaasiumi direktori 12.12.2013 käskkirjaga nr 19.

Kooskõlastatud:

TAG õppenõukogus nr 2, 27.11.2013

Kooli hoolekogus 05.09.2013

Õpilasesinduses 20.11.2013

ÜLDSÄTTED

1. Tallinna Arte Gümnaasiumi (Kooli) õppekava koostamise alused ja ülesehitus.

- (1) Kooli õppekava on koostatud Põhikooli ja Gümnaasiumi seaduse, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ (edaspidi PRÕK), Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ (edaspidi GRÕK), Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“ §6 lõike 3, Haridus- ja teadusministri 12.10.2011. a määruse nr 62 „Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ja hindamise tingimused ja kord“ alusel.
- (2) Kooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles on välja toodud kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames. Küsimustes, mis ei ole sätestatud kooli õppekavas, lähtutaks riiklikes õppekavades sätestatust.
- (3) Kooli õppekavas on rõhuasetus õpilase poolt õppeprotsessi lõpuks saavutatavate õpitulemuste ja pädevuste omandamisel ja nende hindamisel. Hindamise aluseks on õpitulemustele ja pädevustele toetuvad kriteeriumid, mis on eelduseks kujundava hindamise rakendamisel. Õppeprotsesse ja hindamiskriteeriume kirjeldatakse õpetaja töökavas. (õppeprotsessi kirjeldamisel järgitakse konstruktiivse sidususe põhimõtet, kus kavandatud õpitulemused, õppemetoodika ja tagasisidestamine sobituvad omavahel ja lähtuvad õpilase võimetest. Õppimise käsitlus lähtub elukestvast õppeprotsessist, mille alusel õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine nii, et õpilane saavutab kavandatud õpitulemused.
- (4) Kooli õppekava teljeks on üldpädevused ja valdkonnapädevused ning neile lisanduvad läbivad teemad. Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimikul ja koolikeskkonna korraldusel. PRÕK §4 lõige 3 ja GRÕK §4 lõige 3 esitatud üldpädevused on valdkonna- ja aineülesed ning nende kujunemise tagamine on kõigi õpetajate jt kooli töötajate ühine eesmärk.
- (5) Kõik kooli töötajad lähtuvad oma tegevuses PRÕK §2 lõige 3 ja GRÕK §2 lõige 3 sätestatud üldnimlikest ja ühiskondlikest alusväärtustest nagu ausus, hoolivus, aukartus elu ees, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus ning Tallinna Arte Gümnaasiumi 2012-2012 õ.a. sõnastatud õpilaste, õpetajate ja lapsevanemate väärtustest, milleks on koostöö, vastutus, hoolivus, turvalisus, motivatsioon, koolikultuur, kodanikuks olemine. ([Lisa 1: Arte koolipere väärtused](#))
- (6) Kooli õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse ainekavad, mis on esitatud klassiti põhikooli osas ja kursuseti gümnaasiumi osas; läbivate teemade kavad kooliastmeti ning õppe ja kasvatuse korraldust reguleerivad dokumendid ja korrad. Kooli õppekavas on esitatud järgmised:
 - a) **kohustuslike õppeainete ainekavad:**
 1. eesti keel ja kirjandus, (lisa 2);
 2. inglise keel A-võõrkeelena, (lisa 3);
 3. vene keel B-võõrkeelena (lisa 4);
 4. matemaatika (lisa 5);
 5. loodusõpetus (lisa 6);
 6. bioloogia (lisa 7);
 7. geograafia (lisa 8);
 8. füüsika (lisa 9);
 9. keemia (lisa 10);
 10. inimeseõpetus (lisa 11);

11. ajalugu (lisa 12);
12. ühiskonnaõpetus (lisa 13);
13. muusika (lisa 14);
14. kunstiõpetus (lisa 15);
15. tööõpetus ja tehnoloogiaõpetus (lisa 16);
16. käsitöö ja kodundus (lisa 17);
17. kehaline kasvatus (lisa 18).

b) valikõppeainete ainekavad:

1. usundiõpetuse ainekava (lisa 19);
 2. informaatika ainekava (lisa 20);
 3. karjääriõpetuse ainekava (lisa 21);
 4. c-võõrkeele (saksa ja prantsuse keel) ainekavad (lisa 22);
 5. uurimistöö aluste ainekava (gümnaasium) (lisa 23);
 6. praktilise kunsti ainekava: kunst ja meisterdamine (I kooliaste,) tarbekunst (II ja III kooliaste), arvutigraafika, veebigraafika, fotograafia, praktiline kunst, (gümnaasium) (lisa 24);
 7. majandusõpetuse ainekava (I-III kooliaste) ja ettevõtluse aluste ainekava (gümnaasium) (lisa 25);
 8. keskkonnaõpetuse ainekava (I-II kooliaste) (lisa 26);
 9. spordi ainekava: rütmika, korvpall (I kooliaste), spordiained (gümnaasium) (lisa 27);
 10. kultuuriloo ainekava (gümnaasium) (lisa 28);
 11. psühholoogia ainekava (gümnaasium) (lisa 29);
 12. väitluseõpetuse ainekava (gümnaasium) (lisa 30);
 13. eneseväljenduse – ja esinemisõpetuse ainekava (lisa 31);
 14. robotika ainekava (lisa 32);
 15. joonestamise ainekava (gümnaasium) (lisa 33);
 16. riigikaitse ainekava (gümnaasium) (lisa 34);
 17. kodunduse ainekava (gümnaasium) (lisa 35).
- (7) Ainekavades on kirjeldatud aine- ja valdkonnapädevused, mis saavutatakse sobiva metoodika ja õppevara kaudu. Ainepädevuste saavutamise kaudu kujunevad kooliastme üldpädevused.
- (8) Õpitulemused väljenduvad õppe lõpuks omandatud pädevustes. Õpitulemuste saavutatust hinnatakse kokkuvõtvalt ja/või kujundavalt.
- (9) Kooli õppekava üldosas esitatakse:
1. Üldsätted;
 2. õppe- ja kasvatusesmärgid ning põhimõtted;
 3. riiklikes õppekavades määratletud üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine;
 4. tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati põhikoolis ning õppesuundade kirjeldused ja nende tunnijaotusplaan gümnaasiumis;
 5. valikainete /-kursuste loendid ja valimise põhimõtted;
 6. liikluskasvatuse teemad ja liikluskasvatuse alased tegevused kooliastmeti;
 7. tervise ja ohutuse teemad ning nende käsitlemise ulatus kooliastmeti;
 8. läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted;
 9. lõimingu põhimõtted;
 10. ülekoolliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted;
 11. õppe ja kasvatus korraldus ning ajakasutus põhikoolis, sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning õppekäikudeks ja ekskursioonideks vajalik aeg;
 12. III kooliastmes läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö korraldamise põhimõtted ning temaatilised rõhuasetused;
 13. õppe ja kasvatus korraldus ning ajakasutus *gümnaasiumis*;

14. ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale;
15. õppe ja kasvatuse korraldus õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel , sh juhendamisel ja vormistamisel gümnaasiumis;
16. hindamise korraldus;
17. gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
18. õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus põhikoolis ja gümnaasiumis;
19. õpilaste juhendamise ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted;
20. karjääriteenuste korraldus;
21. õpetaja töökava koostamise põhimõtted;
22. kooli õppekava välise õppimise või tegevuse arvestamine koolis õpetatava osana; kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2. Õppe- ja kasvatusesmärgid ning põhimõtted.

- (1) Kool lähtub oma tegevuses riiklikes õppekavades esitatud õppe- ja kasvatusesmärkidest ning õppe- ja kasvatuses põhimõtetest ning käesolevas peatükis sätestatust.
- (2) Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja esindajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna. Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes.
- (3) *Põhikoolis* on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus luua põhikooli õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimi ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist. Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuses põhitaotlus, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. *Gümnaasiumis* on taotluseks luua õpilastele tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õppimist kõrgkoolis või kutseõppeasutuses.
- (4) Kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse nii põhikooli kui gümnaasiumi õpetuses ning kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.
- (5) Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooni- raamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega. Õpilane, kes lõpetab põhikooli:
 - on omandanud põhilised teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta;
 - on omandanud kognitiivsed ja praktilised oskused asjakohase teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid;
 - on kujunenud suutlikkus töötada või õppida juhendamisel kuid mõningase iseseisvusega.
- (6) Gümnaasiumi lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas kvalifikatsiooni- raamistiku 4. tasemel kirjeldatud üldnõuetega. Õpilane, kes lõpetab gümnaasiumi:
 - on omandanud ainevaldkonna- ja õppesuunaalased faktilised ja teoreetilised teadmised;
 - on omandanud õppesuunaalased kognitiivsed ja praktilised oskused konkreetsetele probleemidele lahenduste leidmiseks;
 - on kujunenud suutlikkus juhtida ise oma õppimist vastavalt juhtnõoridele olukordades, mida saab tavaliselt ette näha, kuid mis võivad muutuda, juhendada kaaslaste tavatööd, võtta mõningane vastutus õppimise hindamise ja edendamise eest.
- (7) Õppe ja kasvatuses aineüleseks eesmärgiks on PRÕK §4 lõige 3 ja GRÕK §4 lõige 3 esitatud seitsme üldpädevuse, PRÕK §7, §9, §11 ja GRÕK §5 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning PRÕK ja GRÕK ainekavades esitatud valdkonnapädevustekujunemine, arvestades Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18.12.06 soovitusel „Võtmepädevustekohta elukestvas õppes“, sätestatust.
- (8) Õppe korraldamisel lähtub kool põhimõttest, mille kohaselt õpilase liikumisel klassist klassi, kooliastmelt kooliastmele ei ole kooli õppekavast lähtuvaid takistusi.

- (9) Koolis ja koolist väljaspool toimuva õppe ja kasvatus korraldamisel lähtub kool riiklikes õppekavades ja teistes õigusaktides õppekeskkonnale sätestatud nõuetest.
- (10) Õpilase või piiratud teovõimega õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud pedagoogi kokkuleppel võib kool arvestada kooli õppekava välist õppimist või tegevust, sealjuures õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis koolis õpetatava osana, tingimusel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratletud õpitulemusi.
- (11) Kool võimaldab põhiharidust omandaval õpilasel kasutada tasuta vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikku õppekirjandust (õpikud, tööraamatud, töövihikud, töölehed) ning üldkeskharidust omandaval õpilasel vähemalt kooli õppekava läbimiseks vajalikke õpikuid.
- (12) Põhikoolis ja gümnaasiumis õppetegevust kavandades lähtuvad õpetajad üldpädevustest, õppeaine eesmärkidest, õppesisust ja oodatavatest õpitulemustest ning PRÕK §2 ja GRÕK §2 sõnastatud alusväärtustest. Õppetegevust kavandades teostatakse lõimingut teiste õppeainete ja läbivate teemadega.
- (13) Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik. Juhendatud õpe on kooli määratud viisil toimuv õpe (loeng, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe ja õppekäik, mis on suunatud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad õpilane ja õpetaja. Õppetunni arvestuslik pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ja kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus on vähemalt kümme minutit õppetunni kohta.

3. Üld- ja valdkonnapädevuste kujundamine.

- 3.1 Üld- ja valdkonnapädevused on aineülesed pädevused, mille kaudu taotletakse õpilastel riiklikes õppekavades kirjeldatud suutlikkuste kujunemist. Üldpädevuste arendamine koolis toimub pideva protsessina ainetundides, tunnivälises ainealases ja huvitegevuses, osalemises ainevõistlustel, -olümpiaadidel, -konkurssidel, koolidevahelistes projektides ja teiste organisatsioonide poolt korraldatud üritustel.
- 3.2 Kool lähtub üld- ja valdkonnapädevuste kujundamisel riiklikes õppekavades esitatud põhimõtetest ning käesolevas peatükis sätestatust.
- 3.3 Riiklikes õppekavades määratletud *üldpädevusi* on seitse: väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, suhtluspädevus, matemaatikapädevus, ettevõtlikkuspädevus. Riiklikes õppekavades on määratletud järgmised *valdkonnapädevused*: keele- ja kirjanduspädevus, võõrkeelepädevus, matemaatikapädevus, loodusteaduslik pädevus, sotsiaalne pädevus, kunstipädevus, tehnoloogiapädevus (ainult põhikoolis), kehakultuuripädevus. ([Lisa 36 Üld- ja valdkonnapädevuste kirjeldused](#));
- 3.4 Üld- ja valdkonnapädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu meetodikate valikuga ainevaldkonna kirjelduses esitatud viisil. Valdkonnapädevused realiseeruvad õpitulemuste saavutamisel. Meetodite valik ja õpitulemuste saavutamine on detailsemalt kirjas õpetaja töökavas. ([Lisa 37 Üldpädevuste seos valdkonnapädevustega](#))
- 3.5 Kooli kogu tegevus on korraldatud üldpädevuste kontekstis, sh õpetuse kavandamine, mõtestamine, läbiviimine ja tagasisidestamine. Kooli *tunnivälise ainealane ja huvitegevus* on kavandatud, lähtudes üldpädevuste kujundamisest. Kuna üldpädevuste kujundamine on tõhusam võimalusega harjutada ja kinnistada, kavandatakse tunnivälise tegevuse mitte ühekordsete, vaid traditsiooniliste üritustena. ([Lisa 38 TAG üldtööplaani >Tunnivälise tegevuse plaan](#), [Lisa 39 TAG üldtööplaani >Metoodika nõukogu töökava](#))

- 3.6 Üldpädevustest lähtuvalt on nii aineõpetus kui tunniväline tegevus sihipärasekt läbi mõeldud. Üldpädevuse realiseeruvad kogu koolipere tegevuse kaudu ja õpikeskkonna kujundamise kaudu.
- 3.7 Üldpädevuste kujundamisel on oluline tagasisidestamine, mis toimub kujundava hindamise kaudu. Koolipoolse tagasisidestamise kõrval on üldpädevuste kujunemise tagasisidestamisel oluline roll ka õpilase enesehindamisel, mis võimaldab õpilasel jälgida ma tegevust ja õpetajal saada informatsiooni õpilase arengu kohta.
- 3.8 *Pädevusi määratletakse* kui asjakohaste teadmiste, oskuste ja suhtumiste kogumit, siis tagasisidestamine toimub teadmise, oskuste ja suhtumise tasanditel. Üldpädevuste kujunemist jälgitakse tagasisidestamise kaudu õpilasega peetaval arenguveestlusel, millele eelneb õpilase eneseanalüüs ja õpetajapoolne analüütiline tagasiside. Arenguveestlus toimub vähemalt kord õppeaasta jooksul. (PGS §37 lõige 3). ([Lisa 40 TAG arenguveestluse läbiviimise kord](#))
- 3.9 Üldpädevuste kujundamisel on määratud rõhuasetused, millele keskendutakse koolis kõiki õppeaineid ja kooliastmeid läbivalt ühel õppeaastal või pikema perioodi vältel. ([Lisa 38 TAG üldtööplaan >Tunnivälise tegevuse plaan](#), [Lisa 39 TAG üldtööplaan >Metoodika nõukogu töökava](#)).

4. Valikkursuste loendid ja valimise põhimõtted, tunnijaotusplaan õppeaineti ja aastati.

- 4.1. Põhikooli tunnijaotusplaan koostamisel kasutatakse vaba tunniressurss põhi- ja valikaine tundidele.

Põhikooli tunnijaotusplaan koostamisel kasutatakse vaba tunniressurss valikaine täiendavatele eesti keele, matemaatika, ajaloo, vene keele, inglise keele ja muusika tundidele ning valikaine tundidele.

- 4.2. Valikainete **valimise põhimõtted põhikoolis:** valik õppesuunaga seotud valikainete vahel, kooli poolt määratud valikainete vahel ja õpilase (lapsevanema) poolt valitavad valikained, mille kursus toimub, kui seda kursust valib vähemalt 15 õpilast.

4.2.1 Kool pakub kooli astujale valikuid õppesuundade vahel, milles valikained on määratud:

- kunsti- keelesuund: inglise keel 1.-2. klassis, kunst ja meisterdamine 1.-3. klassis, tarbekunst 4.-9. klassis;
- majandus-keelesuund: inglise keel 1.-2. klassis, majandus 1.-4. ja 7.-8. klassis;
- spordi- keskkonna suund: korvpall 1.-3. klassis, keskkonnaõpetus 1.-6. klassis;

4.2.2 Kooli poolt määratud valikained:

- arvutiõpetus 5. klassis;
- praktiline matemaatika 5.-7. klassis
- karjääriõpetus 9.klassis.

4.2.3 Õpilase (lapsevanema) poolt valitavad valikained:

- usundiõpetus põhikooli II – III astmes.

- 4.3 Põhikooli tunnijaotusplaanid õppeaineti ja aastat

4.3.1 Humanitaarsuund (A klassid) tunnijaotusplaan:

Õppeaine	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohus t tunnid	Lisa tun nid	1. k 1	2. k 1	3. k 1	Kohus t tunni d	Lisa tun nid	4. kl	5. kl	6. kl	Kohu st. tunni d	Lisa tun nid	7. k 1	8. k 1	9 . k 1
Eesti keel	19		6	6	7	11	1	5	3	3	6		2	2	2
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
Inglise (A) keel	3	5	2	3	3	9	2	4	4	3	9		3	3	3

Vene (B) keel						3	1			4	9		3	3	3
Matemaatika	10		3	3	4	13		5	4	4	13	1	5	4	5
Loodusõpetus	3		1	1	1	7		2	2	3	2		2		
Geograafia											5		2	2	1
Bioloogia											5		1	2	2
Inimeseõpetus	2			1	1	2		1	1		2		1	1	
Ajalugu						3	1		2	2	6		2	2	2
Ühiskonnaõp						1				1	2				2
Religioonilugu															
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Muusika	6		2	2	2	4	1	2	2	1	3		1	1	1
Kunst	9	3	4	4	4	3	3	2	2	2	3	2	2	2	1
Tööõpetus						5		1	2	2	5		2	2	1*
Kehaline kasvatus	8		2	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Arvutiõpetus									1						
Praktiline matemaatika							1			1					
Karjääriõpetus												1			1*
KOKKU:			20	23	25			25	28	30			30	32	32

4.3.2 Reaalsuund (B klassid) tunnijaotusplaan

Õppeaine	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohustunnid	Lisatunnid	1. kl	2. kl	3. kl	Kohustunnid	Lisatunnid	4. kl	5. kl	6. kl	Kohustunnid	Lisatunnid	7. kl	8. kl	9. kl
Eesti keel	19		6	6	7	11	1	6	3	3	6		2	2	2
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
Inglise (A) keel	3	2	2	2	3	9	2	4	4	3	9		3	3	3
Vene (B) keel						3	1			4	9		3	3	3
Matemaatika	10	1	3	4	4	13		5	4	4	13		4	4	5
Loodusõpetus	3		1	1	1	7		2	2	3	2		2		
Geograafia											5		2	2	1
Bioloogia											5		1	2	2
Inimeseõpetus	2			1	1	2			1	1	2		1	1	
Ajalugu						3	1		2	2	6		2	2	2
Ühiskonnaõp						1				1	2				2
Religioonilugu															
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Muusika	6		2	2	2	4	1	2	2	1	3		1	1	1
Kunst ja tööõpetus	9		3	3	3										
Kunst						3		1	1	1	3		1	1	1
Tööõpetus						5		1	2	2	5		2	2	1*
Kehaline kasvatus	8		2	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Arvutiõpetus									1						
Majandusõpetus		3	1	1	1		1	1				2	1	1	
Praktiline matemaatika							2		1	1		1	1		
Karjääriõpetus												1			1**
KOKKU:			20	23	25			25	28	30			30	32	32

4.3.3 Spordi- keskkonnasuund (c- klassid)

Õppeaine	I kooliaste					II kooliaste					III kooliaste				
	Kohustunnid	Lisatunnid	1. kl	2. kl	3. kl	Kohustunnid	Lisatunnid	4. kl	5. kl	6. kl	Kohustunnid	Lisatunnid	7. kl	8. kl	9. kl
Eesti keel	19	1	7	7	6	11		6	3	3	6		2	2	2
Kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
Inglise (A) keel	3	1			4	9	2	4	4	3	9		3	3	3
Vene (B) keel						3	1			4	9		3	3	3
Matemaatika	10	2	4	4	4	13	1	5	4	5	13	1	4	5	5
Loodusõpetus	3		1	1	1	7		2	2	3	2		2		
Keskkonnaõp		3		2	1		2	1	1						
Geograafia											5		2	2	1
Bioloogia											5		1	2	2
Inimeseõpetus	2			1	1	2	1	1	1	1	2		1	1	
Ajalugu						3	1		2	2	6		2	2	2
Ühiskonnaõpetus						1				1	2				2
Religioonilugu							1								
Keemia											4			2	2
Füüsika											4			2	2
Muusika	6		2	2	2	4		2	1	1	3		1	1	1
Kunst ja tööõpetus	9		3	3	3										
Kunst						3		1	1	1	3		1	1	1
Tööõpetus						5		1	2	2	5		2	2	1**
Kehaline kasvatu	8	1	3	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
Praktiline matemaatika							1		1			1	1		
Karjääriõpetus												1			1*
Arvutiõpetus							1		1						
KOKKU:			20	23	25			25	28	30			30	32	32

* toimub I poolaastal

** toimub II poolaastal

4.4 Valikkursuse loendid ja valimise põhimõtted gümnaasiumis

4.4.1 Kool võimaldab gümnaasiumi õpilasele õppe valikainetes vastavalt tunnijaotusplaanis klassidele esitatud nädala õppetundide mahus.

4.4.2 Valikainete valimine gümnaasiumis on nii õppesuunapõhine kui õppesuunaülene:

- kooli poolt määratud õppesuunapõhised valikained;
- kooli poolt välja pakutud õppesuunaülesed valikaineid;

Erinevaid valiku põhimõtteid võib kombineerida, need erinevad valikkursuste ja klasside lõikes.

4.4.3 Valikaine kursus toimub, kui seda kursust valib vähemalt 12 õpilast;

4.4.4. Valikkursuste valimisele eelneb õpilase nõustamine;

4.5 Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi).

Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kõik GRÕK loetletud kohustuslikud kursused, (kokku 63 kursust).

4.6 Gümnaasiumi tunnijaotusplaanid:

Õpperühm: Sotsiaal-humanitaar õppesuund (kitsas matemaatika)					
Õppeaine	10. klass	11. klass	12. klass	Õppeaine maht üldmaht	RÕKi kohustuslik maht
Eesti keel	2	2	2	6	6
Kirjandus	2	2	2	6	5
Inglise keel (A- keel)	3	3	3/4	10	5
Vene keel (B- keel)	3	3	3	9	5
Saksa/ Prantsuse keel (c- keel)	3	3	2	8	
Matemaatika	3	3	4	10	8
Ajalugu	2	3	3	8	6
Ühiskonnaõpetus			2	2	2
Geograafia	2	1		3	3
Bioloogia		2	2	4	4
Füüsika	2	2	1	5	5
Keemia	2	1		3	3
Muusika	1	1	1	3	3
Kunst		1	1	2	2
Perekonnaõpetus	1			1	1
Kehaline kasvatus	2	2	2	6	5
Loovkirjutamine	1	1		2	
Psühholoogia	1	1	1	3	
Uurimistöö alused	1			1	
Praktiline uurimistöö		2		2	
Country Study	1			1	
Religioonilugu		1		1	
Kultuurilugu	1			1	
Valikaine	2	2	2	6	
Kokku	34	37	32	105	63
Õpperühm: reaali- loodusainete õppesuund					
Õppeaine	10. klass	11. klass	12. klass	Õppeaine maht üldmaht	RÕKi kohustuslik maht
Eesti keel	2	2	2	6	6
Kirjandus	2	2	2	6	5
Inglise keel (A- keel)	3	3	4	10	5
Vene keel (B- keel)	3	3	3	9	5
Saksa/ Prantsuse keel (c- keel)	2	2	2	6	
Matemaatika	5	4	6	15	14
Praktiline matemaatika	1	1	1	3	
Ajalugu	2	2	2	6	6
Ühiskonnaõpetus			2	2	2
Geograafia	1	1	2	4	3
Bioloogia		2	2	4	4
Füüsika	2	2	2	6	5
Keemia	1	1	1	3	3

Praktiline keemia		1	1	2	
Muusika	1	1	1	3	3
Kunst	1	1		2	2
Perekonnaõpetus	1	1		1	1
Kehaline kasvatus	2	2	1	5	5
Majandus ja ettevõtlus	1	1		1	
Religioonilugu		1		1	
Joonestamine	1	1	1	3	
Uurimistöö alused	1			1	
Praktiline uurimistöö		2		2	
Informaatika				1	
Valikaine	2	2	2	6	
	34	35	36	108	69

Õpperühm: Spordi õppesuund (Jalgpall) 10c					
Õppeaine	10. klass	11. klass	12. klass	Õppeaine maht üldmaht	RÕKi kohustuslik maht
Eesti keel	2	2	2	6	6
Kirjandus	2	2	2	6	5
Inglise keel (A- keel)	3	3	3/4	10	5
Vene keel (B- keel)	3	3	3	9	5
Saksa keel		2	2	4	
Matemaatika	4// 5	3//5	4//5	11//15	8//14
Ajalugu	2	2	2	6	6
Ühiskonnaõpetus			2	2	2
Geograafia	2	1		3	3
Bioloogia		2	2	4	4
Füüsika	2	2	1	5	5
Keemia	2	1		3	3
Muusika	1	1	1	3	3
Kunst		1	1	2	2
Perekonnaõpetus	1			1	1
Kehaline kasvatus	1	2	2	5	5
Majandus ja ettevõtlus		1		1	
Psühholoogia	1			1	
Uurimistöö alused	1			1	
Praktiline uurimistöö		1		1	
Valikaine			2	4	
Treeneri koolitus	1			1	
Praktiline treeneri koolitus	2	2	2	6	
Spordikultuuri ja eetika alused	1	1		2	
Kohtuniku koolitus	1			1	
Praktiline jalgpalli treening	3	3	3	9	
Kokku	37	37	35	108	63// 69

5. Liikluskasvatuse teemad ja nende käsitlemise maht kooliastmeti.

- 5.1 Vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt; teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.
- 5.2 Kooli viib läbi õpilaste liikluskasvatust vastavalt „Liiklusseadusele“ § 4 lg 2 ja Vabariigi Valitsuse 20.10.2011. a. määrusele nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.
- 5.3 Ainetundides käsitletavat liikluskasvatuse teemad, nende käsitlemise maht ja üldised teadmised on määratletud Liikluskasvatuse alustes ([Lisa 41 Liikluskasvatuse põhimõtted](#)). Kooli poolt korraldatavad liikluskasvatuse üritused on fikseeritud Kooli tunnivälise tegevuse plaanis ([Lisa 38 TAG üldtööplaani >Tunnivälise tegevuse plaan](#).)
- 5.4 Liikluskasvatuses arvestatakse Maanteeameti poolt soovitatavaid teadmisi ja oskusi ohutuks liiklemiseks, mis on avaldatud Maanteeameti kodulehel ([Lisa 42 Maanteeameti soovitatav loetelu teadmistest ja oskustest ohutuks liiklemiseks](#)).

6. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted.

- 6.1 Läbivate teemade nimistu vastab PRÕK § 14 lõige 3 ja GRÕK §10 lõige 3 esitatud kohustuslike teemade nimistule ja sisule.

Koolis käsitletavat läbivat teemad on järgmised:

- elukestev õpe ja karjääri planeerimine,
- keskkond ja jätkusuutlik areng,
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus,
- kultuuriline identiteet,
- teabekeskond,
- tehnoloogia ja innovatsioon,
- tervis ja ohutus,
- väärtused ja kõlblus.

- 6.2 Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

- 6.3 Kool korraldab läbivate teemade õpet:

- *õppekeskkonna korraldamise kaudu* – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi; ([Lisa 43 TAG üldtööplaani >TAG Arengukava tegevuskava eesmärgid](#), [Lisa 44 TAG üldtööplaani >Tervisenõukogu tööplaani](#))
- *aineõppes* – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, kavandatakse ja viiakse läbi aineüleseid tunniväliseid klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte, mis on fikseeritud Kooli üldtööplaanis ([Lisa 38 TAG üldtööplaani >Tunnivälise tegevuse plaan](#), [Lisa 44 TAG üldtööplaani >Tervisenõukogu tööplaani](#)). Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga. Läbivate teemade seosed õppesisuga on fikseeritud ainekavades ([Lisad 2-18 ainekavad](#))
- *valikainete valikul* – valikained toetavad läbivate teemade taotlust. Läbivate teemade seosed õppesisuga on fikseeritud valikainete ainekavades ([Lisad 19-35 ainekavad](#))

- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona. ([Lisa 46 Loovtöö korraldamise kord](#))
 - *tunnivälises õppetegevuses* koostöös teiste õppe- ja kultuuriasutustega; ([Lisa 45 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise kord](#))
 - *osalemise kaudu* ülelinnalistes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides; ([Lisa 45 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise kord](#))
- 6.4 Läbivate teemade käsitlemisel on aluseks läbivate teemade kavad, mis on toodud PRÕK-s lisa12 ning GRÕK-s lisa 13.
- 7. Lõimingu põhimõtted.**
- 7.1 Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab põhikooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töökava ja kooli üldtööplaani tasandil. ([Lisa 38 TAG üldtööplan >Tunnivälise tegevuse plaan](#), [Lisa 39 TAG üldtööplan > Metoodika nõukogu töökava](#))
- 7.2 Lõimingu mõte avaldub selles, et eraldiseisvate õppeainete ühisosa seostades ja õpetatavaid teadmisi ning oskusi edasi andes asetatakse need reaalse elu konteksti ja aidatakse seega õpilastel kujundada oma teadmistest tervikut.
- 7.3 Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. ([Lisad 2-35 ainekavad](#))
- 7.4 Lõiming on tegevus, mis eeldab suhtlemist ja arutelu ning toimub peamiselt õpetaja vahetel juhendamisel. Õpetaja poolt pakutud lõimingu kaudu pakutakse õpilasele motiveeritud õppimist, seostades teadmisi õpilase huvist lähtudes ja soodustades sellega õpilase aktiivsust ja algatust. Lõimiva õpetamise kaudu soodustatakse loovust, lahenduste leidmist ja nende põhjendamist, läbi mõtlemist ja seostamist tegeliku eluga, õppimine muutub seeläbi tähenduslikumaks ja tulemuslikumaks. Kui õppetegevus on planeeritud õpilasekesksena, arvestades õpilase ealisi iseärasusi, eelnevaid teadmisi ja kogemusi, õpilasele jäetakse valikuvõimalusi ning võetakse aega arutelule, on ka lõimingu eesmärk saavutatud.
- 7.5 Lõimingu üheks vormiks on III kooliastmes korraldatav läbivatest teemadest lähtuv või õppeaineid lõimiv loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö, etendus, vm ([Lisa 46 Loovtöö korraldamise kord](#))
- 7.6 Lõimingu viisid on üldisemalt kirjeldatud ainekavades, kuid lõimingu viisi valik on õpetaja(te)le vaba. Viisi valik sõltub sellest, mida tahetakse lõiminguga saavutada: luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees või vahel või soovitakse lõimiguga saavutada kooliastme pädevusi, üld- või valdkonnapädevusi. Õpetajatel on kasutada järgmised lõiminguviisid: *ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne lõiming.*
- 8. Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted.**
- 8.1 Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid kooli üldtööplaanis. Projekt on ühekordse, tähtajalise, piiratud ressursiga ja kindlaks määratud tulemuse saavutamiseks tehtav töö.

8.2 Kõikidel projektidel on projektijuht, kelle ülesanne on koostöös projektirühmaga määratleda projekti eesmärgid lähtuvalt üldpädevustest. Projektil peab olema eesmärk ja kindlad ajapiirid. Projekt peab olema kirjeldatud nii, et on selged idee, eesmärgid, tulemused ning tegevuskava nende saavutamiseks, tegevuste täitmiseks vajalik aeg ja vahendid ning eeldatavad kulutused. Projekti toimumise järel viiakse läbi analüüs lähtuvalt püstitatud eesmärkidest. ([Lisa 45 Ülekooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise kord](#))

8.3 Projektid võivad olla

- uurimisprojektid – suunatud teadmiste hankimisele;
- teostusprojektid – seotud ürituse ettevalmistamise ja läbiviimisega või objekti loomisega;
- hindamisprojektid – tegelevad olemasolevate nähtuste, eksperimentide või teostatud muutuste mõju hindamisega.

9. Õppe ja kasvatus korraldus põhikoolis.

9.1 Kooli õppe ja kasvatus korraldus lähtub riiklikus õppekavas esitatud nõuetest ja ülesannetest.

9.2 Põhikoolis on õpe on korraldatud kahel viisil:

- kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel;
- kunsti õppesuuna kunstiainate (kunstiõpetus, tarbekunst) õpetamine II ja III kooliastmes toimub poolaasta kaupa;

9.3 Õppe- ja kasvatus ajakasutus on määratletud päevakavas, mille üheks osaks on tunniplaan.

9.4 Projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg kavandatakse õpetaja töökavas ning kavandatakse üldjuhul igas trimestris eelnevalt kokkulepitud päevale. õppe- ja kasvatus ajakasutus on määratletud päevakavas, mille üheks osaks on tunniplaan.

10. Loovtöö korraldamise põhimõtted ja temaatilised rõhuasetused III kooliastmes.

10.1 Loovtöö on juhendatud õppeprotsessis, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ja täiendab koolis omandatud. ([Lisa 46 Loovtöö korraldamise kord](#))

10.2 Loovtöö lähtub läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Loodu esitamisele tuleb lisada kirjaliku tööna vajalikud selgitused, mis võimaldavad mõista, kuidas loovtöö on seotud vastava läbiva teemaga ja milliseid õppeaineid loovtöö lõimib. Kirjalik selgitus avab loovtöö tausta, esitab eesmärgid ning kirjeldab tööprotsessi ja tulemust.

10.3 Loovtöö võib olla: uurimus; omaloomingu esitamine (kontsert, kunsti-, tehnoloogia-, käsitöö või muu projekt); kirjanduslik väljaanne; IT projekt; kirjutatud ja lavastatud etendus; ürituse kavandamine ja korraldamine; võimlemiskava, tantsuprogramm vms; skulptuuri-, keraamika, maali-, tarbekunsti-, graafikateosed, installatsioonid; robotikaprojekt jne. Loovtööna valminud uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist, süstematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Omaloominguline töö eeldab idee loomist, teose valmimist ja esitamist.

10.4 Loovtöö temaatika laiema valiku määrab kool lähtudes põhikooli õppesuundadest ja need kinnitatakse õppeaasta esimeses õppenõukogus.

Üldjuhul on see:

- Kunsti- keeleklassis kujutava kunsti teos;
- Majandusklassis õpilasfirma projekt, majandus-, tehnoloogia või looduslane uurimus;
- Spordi -keskkonnaklassis võimlemiskava, tantsuprogramm või keskkonna-alane uurimus.

- 10.5 Loovtöö teostab õpilane juhendatud õppeprotsessis. Juhendaja tutvustab loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendit ning annab vajaliku õppematerjali valitud teema kohta. Õpilane sõnastab koostöös juhendajaga idee, koostab kavandi, tegevuskava, teostab idee ja vormistab selle.
- 10.6 Loovtöö vormistatakse viisil, mis võimaldab selle esitlemist hindajatele. Loovtöö, mis on seotud esinemiskunstiga, esitatakse klassikaaslaste ja hindajate ees ja /või kooli üldtööplaanis kavandatud üritusel.
- 10.7 Loovtöö korraldamiseks on moodustatud korralduskomisjonid, kes koostavad õppesuunapõhiselt loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendid, samuti lepib kokku tagasisidestamise viisi.

11. Õppe ja kasvatuse korraldus ja ajakasutus gümnaasiumis.

- 11.1 Gümnaasiumiõpilase miinimum õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi). Valikkursuste õpe on korraldatud viisil, kus erinevate kursuste õpetamine toimub teatud ajal õppeaastas.
- 11.2 Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kõik GRÕK §9 loetletud kohustuslikud kursused, arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel.
- 11.3 Kool võimaldab õpilastele valikkursusi valdkonniti vähemalt mahus, mis on sätestatud GRÕK §11 lg 4.
- 11.4 GRÕK §11 lg 4 kirjeldatud ainevaldkondlikes mahtudes on nii riiklikus õppekavas kirjeldatud valikkursused kui ka kooli õppekavast tulenevad valikkursused.
- 11.5 Kool võimaldab lisaks GRÕK § 11 lg 4 nimetatud valikkursustele vähemalt 11 kursuse mahus valikkursusi, mis lähtuvad kooli omapärasest. Nende hulgas on nii riiklikus õppekavas kui kooli õppekavast tulenevad valikkursused. Valikkursuste õpe on korraldatud vähemalt 12(15) õpilase olemasolul.
- 11.6 Õppe ja kasvatuse ajakasutus on määratletud päevakavas, mille üheks osaks on tunniplaan.

12. Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale.

- 12.1 Üleminek kitsalt matemaatikalt laiale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale on võimalik õpilasel kokkuleppel kooliga.

13. Õppe ja kasvatuse korraldus õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel.

- 13.1 Koolil on uurimuse ja praktilise töö koostamise juhend, ([Lisa 47 Uurimistöö korraldamise kord](#)) Ajakava igaks õppeaastaks, vastutav koordinaator ja tööde kaitsmise komisjoni kinnitatakse direktori käskkirjaga.
- 13.2 Õpilasuurimuse ja praktilise töö juhendaja on kooli õpetaja. Üks õpetaja võib juhendada kuni viit uurimustööd. Õpilasuurimusel või praktilisel tööl võib olla mitu juhendajat, kui on vaja abiks mõnd asjatundjat väljaspool kooli või töö spetsiifika vajab erinevate aineõpetajate kompetentsi.
- 13.3 Õpilasuurimuse või praktilise töö juhendaja võib olla mitte kooli töötaja, sel juhul määratakse õpilasele ka koolipoolne juhendaja, kes jälgib ajakavast kinni pidamist ja töö ülesehitusele ja vormistusele esitatud nõudeid.
- 13.4 Õpilasuurimusi või praktilisi töid võib ette valmistada mitu autorit. Sel juhul peab iga õpilase panus töö koostamisse ja esitlemisse olema selgelt määratletud ja erista

- 14. Hindamise korraldus põhikoolis. (Lisa 40 Arenguvestluse läbiviimise kord, Lisa 48 TAG hindamisjuhend)**
- 14.1 Koolis järgitakse õpilase hindamisel põhikooli-ja gümnaasiumiseaduse § 29 sätestatud ning juhendatakse PRÕK §19-22. Kooli õppekava käesolevas peatükis on esitatud hindamise korralduse osas riikliku õppekava raames kooli eripärast tulenevad valikud.
- 14.2 *Kokkuvõttev hindamine* põhikoolis on hinnete koondamine trimestri- ja poolaastahinneteks ning trimestrihinnete koondamine aastahinneteks.
- 14.3 1. klassis kasutatakse õpilase hindamisel *kirjeldavaid sõnalisi hinnanguid*, millel puudub numbriline ekvivalent. Sõnaline hinnang toetub ainekavades iga õpitulemuse kohta koostatud õpitulemuse hindamise kriteeriumitele, mis on väljendatud erinevatel tasanditel.
- 14.4 2.-9. klassis kasutatakse hindamise viie palli süsteemi vastavalt PRÕKis sätestatule. 10.-12. klassis kasutatakse hindamise viie palli süsteemi vastavalt GRÕKis sätestatule.
- 14.5 Kool annab õpilasele ja vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase käitumise (sealhulgas hoolsuse) kohta vähemalt kolm korda õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras
- 14.6 Nõuded õpilase käitumisele esitatakse põhikooli kodukorras. **(Lisa 49 Õpilasreeglid)**
- 14.7 Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast ja õpilase, vanema või kooli poolt oluliseks peetavast (näiteks käitumine ja emotsionaalne seisund, hoiakud ja väärtushinnangud, motivatsioon, huvid, teadmised ja oskused). Arenguvestlus võimaldab anda tagasisidet õppekava üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide, läbivate teemade eesmärkide, ainevaldkondlike eesmärkide ja ainealaste õpitulemuste kohta. Arenguvestlusel seatakse uued eesmärgid **(Lisa 40 TAG arenguvestluse läbiviimise kord)**
- 14.8 Õpilasele, kelle trimestrihinne on «puudulik» või «nõrk» või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, parandusõpe jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused. **(Lisa 48 TAG hindamisjuhend)**
- 14.9 Kui õppeperioodi keskel on õppeaine trimestrihinne või -hinnang jäänud andmata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, hinnatakse aastahinde või -hinnangu väljapanekul vastaval perioodil omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele «nõrk» või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.
- 14.10 Aastahinnete alusel otsustab õppenõukogu, kas viia õpilane järgmisse klassi, jätta täiendavale õppetööle või klassikursust kordama. Õpilaste järgmisse klassi üleviimise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu. **(Lisa 48 TAG hindamisjuhend)**
- 14.11 Õpilane jäetakse täiendavale õppetööle õppeainetes, milles tulenevalt trimestrihinnetest tuleks välja panna aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Täiendavale õppetööle jätmise otsustab õppenõukogu enne õppeperioodi lõppu. Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast õppeperioodi lõppu. Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 14.12 Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamis õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu

kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.

Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.

- 14.13 Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta klassikursust kordama õpilase, kellel on põhjendamata puudumiste tõttu kolmes või enamas õppeaines aastahinne «puudulik» või «nõrk» või mitterahuldav hinnang. Õppenõukogu kaasab otsust tehes õpilase või tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse.
- 14.14 9. klassi õpilasele pannakse aastahinded välja enne lõpueksamite toimumist, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetöele.

15. Hindamise korraldus gümnaasiumis. (Lisa 40 Arenguvestluse läbiviimise kord, Lisa 48 TAG hindamisjuhend)

- 15.1. Koolis järgitakse õpilase hindamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 29 sätestatud ning juhitudakse GRÕK §15-18. Kooli õppekava käesolevas peatükis on esitatud hindamise korralduse osas riikliku õppekava raames kooli eripärast tulenevad valikud.
- 15.2. Õpilase õpitulemusi hinnatakse kokkuvõtvalt kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis. (Kasutatakse ka hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“) (lisada)

16. Gümnaasiumi lõpetamise korraldus.

- 16.1. Gümnaasiumi lõpetamine toimub põhikooli ja gümnaasiumiseaduse §31 ning GRÕK §18 ja 22 sätestatud tingimustes ja korras.
- 16.2. Gümnaasiumi lõpueksamid on riigieksamid ja gümnaasiumi koolieksam. Riigieksamid on sooritatud riiklikult kehtestatud miinimum punktidele.
- 16.3. Tallinna Arte Gümnaasium annab gümnaasiumi lõputunnistuse õpilasele:
- kes on läbinud kooli õppekava täies mahus (miinimum 96 kursust);
 - kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
 - kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise, vene või saksa keeles) riigieksamid;
 - kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele õppesuunast tulenevat ainevaldkonda või ainevaldkondi ning sotsiaal-humanitaar-; real-loodusvald- ja spordivaldkonda hõlmava gümnaasiumi koolieksami;
 - kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul uurimistöo või praktilise töö.
- 16.4 Gümnaasiumi lõputunnistuste andmed kantakse hariduse infosüsteemi haridust tõendavate dokumentide alamregistrisse.

17. Õpilase ja vanema teavitamine ning nõustamine.

- 17.1. Teavitamisel juhitudakse PGS § 55 sätestatud. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub toimub kooli kodukorras sätestatud kordade kohaselt (Lisa 38 Õpilase ja vanema teavitamise kord) Teavitamisel järgitakse avaliku teabe seaduse ning haldusmenetluse seaduses teavitamisele sätestatud.
- 17.2. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitab Kool välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valib sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Kool

tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde ([Lisa 50 Õpilase ja lapsevanema teavitamise kord](#)).

17.3. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises .

17.4. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe) kättesaadavuse (lisa 21).

17.5. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul. ([Lisa 50 Õpilase ja lapsevanema teavitamise kord](#)).

18. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse ja õppe korraldamise põhimõtted põhikoolis.

18.1 Hariduslike erivajadustega on õpilane, kelle eriline andekus, õpiraskused, terviserike, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed kommunikatsioonid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid ja muu selline) või taotletavates õpitulemustes.

18.2 (Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis. Kooli põhimääruses sätestatu kohaselt on koolis võimalused rakendada hariduslike erivajadustega õpilastele õppe paremaks korraldamiseks ka erinevaid rühmi ja klasse.

18.3 Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerijaks õppealajuhatajad, kelle ülesandeks on haridusliku erivajadusega õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel.

18.4 Õppealajuhataja toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, kaasates kooli õpiabi komisjoni spetsialistid, ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega. ([Lisa 51 Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamise kord](#))

19 Karjäärinõustamine korraldus.

19.1 Karjääriteenuse kaudu aidatakse õpilastel saada tuge ja nõustamist:

- õppesuuna või valikkursuste valikul,
- oma töö ja karjääri planeerimisel,
- oma õpingute ühildamisel õppekavaväliste tegevustega,
- eneseanalüüsi koostamisel,
- vestluseks valmistumisel gümnaasiumisse või kõrgkooli astumiseks.

19.2 Karjäärinõustamiseks viiakse koolis läbi erinevaid tegevusi:

- ainetundides käsitletakse erinevates aspektides läbivat teemat „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“;
- toimuvad karjääriõppe tunnid 9. ja 12. klassides;

- loengud ja testid 9. klassis ning gümnaasiumi lõpuklassides koostöös Tallinna ja Harjumaa noorte teabe- ja nõustamiskeskusega;
- valikkursused (majandus- ja ettevõtlusõpe, robotika, arvutigraafika- meedia jne);
- ülekoolilised projektid/üritused
- edasiõppimist tutvustavad loengud, õppepäevad nii koolis kui partnerite juures;
- õppimisvõimaluste tutvustamist välisriikide kõrgkoolides;
- Arenguestlused.

20 Õpetaja töökava koostamise alused – vaja sõnastada (Lisa 52 Õpetaja töökava alus)

- 20.1 Õpetaja töökava koostatakse kooli õppekava ainekavade alusel lähtudes PRÕK ja GRÕK olevates ainekavades sätestatud põhimõtetest õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisele ja korraldusele.
- 20.2 Õpetaja töökava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist. Töökavas tuuakse välja õppe sisu ja õpitulemuste jaotumise õppe käigus. Töökava on tegevuskava, mis kajastab õpitulemusi, ajakulu, õppe sisu ja õppetegevusi lähtuvalt ainekava nõuetest, samuti hindamise sagedust ja kriteeriume.
- 20.3 Õpetaja töökava osad:
- õppetunni järjekorra number ja kuupäev,
 - õppetunni sisu
 - taotletavad õpitulemused,
 - tegevused kavandatud õppetulemuste saavutamiseks,
 - vajalikud õppematerjalid ja vahendid,
 - põhimõtted ja tegevused üldpädevuste kujundamisel,
 - põhimõtted ja tegevused läbivate teemade käsitlemisele või lõimingu teostamisele,
 - hindamise korraldus,
 - kommentaarid ja märkmed õppeprotsessi kulgemise kohta ning parendused.
- 20.4 Õpetaja töökava koostatakse hiljemalt nädal enne uue trimestri, poolaasta või kursuse algust.
- 20.5 Õpetaja töökava on vastavalt PRÕK §24 lg5 p10 ja GRÕK §19 lg5 p10 kohustuslik dokument. Avaliku teabe seaduse tähenduses on tegemist dokumendiga, millele juurdepääsule ei ole piiranguid.

21. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

- 21.1 Kooli õppekava uuendatakse Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“, Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 08.03.2001. a määruse nr 89 „Laste liikluskasvatuse kord“ § 7 kehtetuks tunnistamise korral. Uuendused ja täiendused, mis johtuvad muudatustest õigusaktides, kooli õppekava muutmise algatab kooli direktor.
- 21.2 Kooli õppekava täiendatakse lähtudes kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
- 21.3 Kooli õppekava uuendatakse või täiendatakse algatustaotluse alusel, mis esitatakse kooli direktorile kirjalikku taasesitust võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega.
- 21.4 Kooli õppekava muutmise ettevalmistamine. Asjakohase taotluse korral kutsub direktor kokku õppekava täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muutused. eelnõuna ja on kooskõlas kehtiva õigusega. Muutused ja täiendused

arutatakse läbi kooli õppenõukoguga ja esitatakse tutvumiseks kooli hoolekogule ja õpilasesindusele.